

Information om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken vid bygglovsprövning och förhandsbesked

Bakgrund

Företrädare för kommuner i länet har efterfrågat att Länsstyrelsen ska informera och förtydliga hur kommunerna ska förhålla sig till anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken i sin handläggning av bygglov och förhandsbesked enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Generellt om 12 kap. 6 § miljöbalken

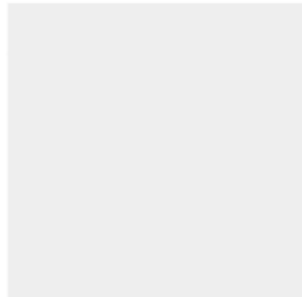
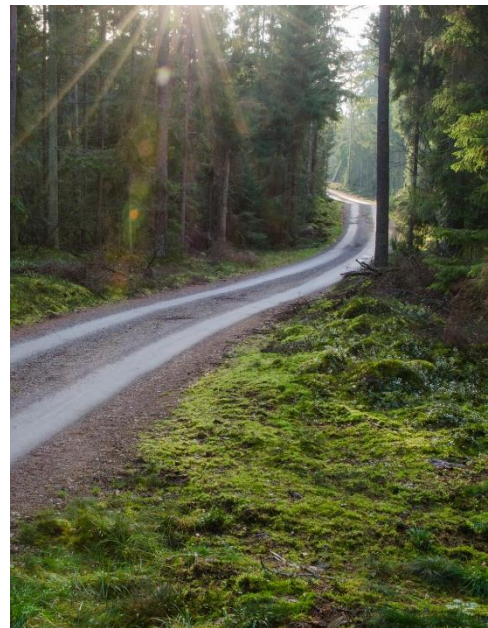
Bestämmelserna i miljöbalken gäller parallellt med PBL. Detta innebär att en verksamhet eller en åtgärd som kräver bygglov, eller där förhandsbesked eller bygglov redan medgetts, även kan behöva prövas mot bestämmelser i miljöbalken, exempelvis strandskyddsbestämmelserna eller bestämmelsen om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken ska en verksamhet eller en åtgärd, som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken, och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön, anmälas för samråd till länsstyrelsen.

Enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket miljöbalken får myndigheten förelägga den anmälningsskyldige att vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skada på naturmiljön. Om sådana åtgärder inte är tillräckliga och det är nödvändigt för skyddet av naturmiljön, får länsstyrelsen förbjuda verksamheten.

Lokaliseringsprövning enligt miljöbalken och PBL

Hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken utgör en grund för bedömningen och tillämpningen av 12 kap. 6 § miljöbalken.

Hushållningsbestämmelserna tillämpas i de fall det är fråga om ändrad markanvändning, se 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken och ska också i vissa fall tillämpas vid prövning enligt PBL (se 9 kap. 31 § samt 2 kap. 2 § PBL). Detta sker bland annat vid prövning av bygglov och förhandsbesked utom plan.

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det enligt 2 kap. 6 § miljöbalken väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. En liknande lokaliseringssprövning ska göras enligt 2 kap. 4–6 a §§ PBL.

När ska en anmälan göras?

Generellt sett ansvarar den som vill utföra verksamheten eller åtgärden för att bedöma om samrådsanmälan enligt 12 kap. 6 § miljöbalken krävs. Även om kommunen beslutar att medge förhandsbesked eller bygglov, så kan även ett samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken krävas innan genomförandet av åtgärden kan påbörjas.

Att ett samråd kan krävas bör inte hindra kommunen från att hantera ansökan om förhandsbesked eller bygglov. I de fall kommunen bedömer att genomförandet av till exempel bygglovet fordrar ett samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken i särskild ordning, bör kommunen upplysa i förhandsbeskedet eller bygglovet om att ärendet kan behöva anmälas till länsstyrelsen för ett sådant samråd.

Vad är väsentlig ändring av naturmiljön?

Med väsentlig ändring av naturmiljön avses bland annat skador på värdefulla natur- och kulturmiljöer eller den biologiska mångfalden, samt misshushållning med naturresurser, energi och material.

Vid bedömning av om en åtgärd kan komma att innebära en väsentlig ändring av naturmiljön bör områdets karaktär och känslighet beaktas, liksom åtgärden som sådan och dess inverkan på naturmiljön. Påverkan på den biologiska mångfalden genom skador på arter och livsmiljöer bör vägas in i bedömningen. Samrådsbestämmelsen bör tillämpas även på kulturmiljöer i de fall kulturmiljöerna också kan sägas utgöra naturmiljöer. I ett område med höga natur- eller kulturmiljövärden, eller i ett område som på annat sätt är känsligt, kan även en förhållandevis liten åtgärd innebära en väsentlig ändring av naturmiljön.

En väsentlig ändring av naturmiljön uppkommer oftast vid ett fysiskt ingrepp eller ianspråktagande av mark eller vatten, exempelvis grävning och utfyllnad, men kan under vissa

förutsättningar även innefatta förorening genom till exempel utsläpp av ämnen till mark eller vatten. Ett annat exempel är organiserat friluftsliv som orsakar störningar på djurlivet eller slitage på naturen.

Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken är endast tillämpligt i naturmiljö och därmed normalt inte i bebyggelsemiljöer i tätort.

Åtgärder som generellt sett kräver samråd

Enligt Naturvårdsverkets handbok (2001:6) *Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken* (november 2001) anges att bland annat byggnader och anläggningar utanför detaljplan, master/torn för kommunikation och anläggande av enskild väg kan behöva anmälas för samråd. Exempel på andra typer av åtgärder när anmälan kan krävas är uppförande av ekonomibyggnader, vindkraftverk lägre än 50 meter, förläggning av ledningar/fiber och anläggande av husbehovstäkt.

Exempel på bygglovspliktiga byggnader som i vissa fall kan behöva anmälas är byggnader och anläggningar som är mycket stora eller höga och som därmed kan ha en betydande påverkan på landskapet eller naturmiljön, eller byggnader och anläggningar i känsliga naturområden eller områden med mycket känslig landskapsbild.

Samråd kan också fordras om en åtgärd eller verksamhet berör ett enskilt särskilt skyddsvärt träd. Även åtgärder som kan riskera att påverka fridlysta arter på ett sätt som inte är förenligt med artskyddsförordningen (2007:845) kan behöva anmälas för samråd.

När det finns en detaljplan

Beträffande åtgärder som provas för bygglov eller förhandsbesked inom ett område med detaljplan, så anser Länsstyrelsen att plan-samrådet motsvarar anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, under förutsättning att den aktuella byggnadens eller anläggningens påverkan på naturmiljön har hanterats i ett plansamråd. Därmed krävs ingen separat anmälan för att genomföra detaljplanen.

Om lång tid passerat sedan detaljplanen antogs eller om nya förhållanden uppstår, och det därmed finns risk för skador på naturmiljö som inte förutsågs i samband med anmälan, kan dock länsstyrelsen begära in komplettering och ingripa med nya förelägganden och förbud.

Mer om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken

Läs mer i Naturvårdsverkets vägledning om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken (handbok 2001:6). Du hittar vägledningen på Naturvårdsverkets hemsida.

KONTAKT

Mer information kan du få av
Länsstyrelsens enhet för natur
och viltärenden
Tfn: 010-223 10 00
www.lansstyrelsen.se/stockholm

Utgivningsår: 2024
ISBN: 978-91-7937-319-1
Foto: Mostphotos.com